

Objektum orientált programozás C++ nyelven

3. Összetett adatszerkezetek

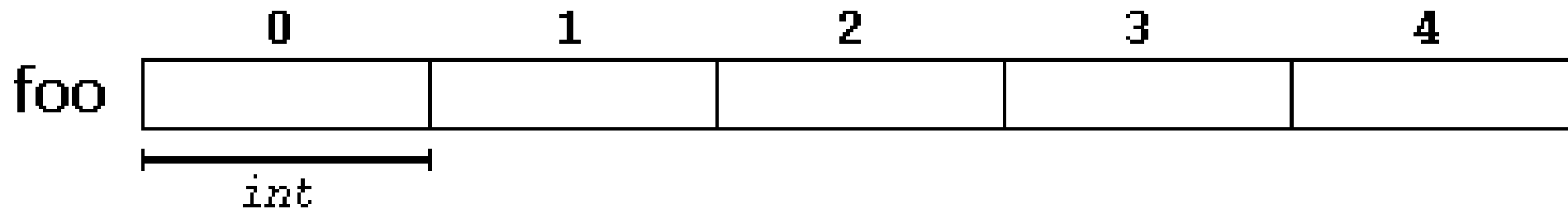
PEKÁRDY MILÁN – PANNON EGYETEM

PEKARDY@DCS.UNI-PANNON.HU

Tömbök

- Azonos típusú elemek sorozata, folytonos memória területen tárolva
- Az elemek közvetlenül elérhetők az indexük segítségével
- `type name [elements];`

```
int foo [5];
```


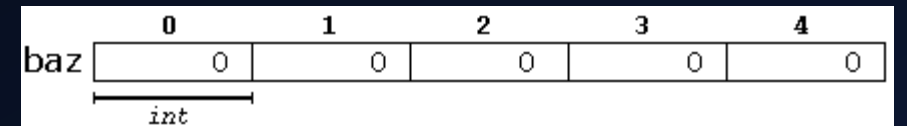
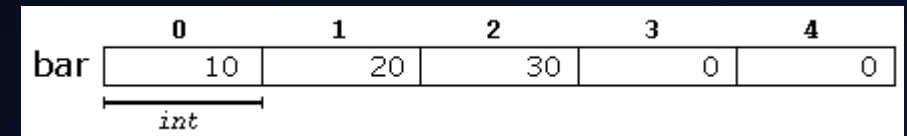
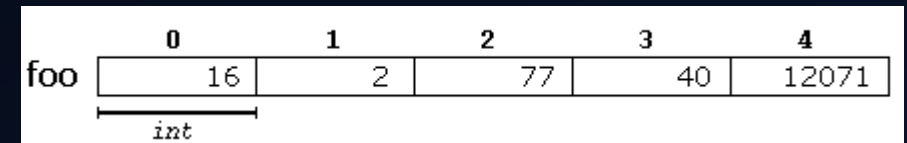
Tömbök - inicializáció

- Lokális hatókörben létrehozott tömb elemei nem inicializálódnak
- A tömb deklarálásakor az inicializációt is elvégezhetjük
- Statikus tömbök és azok, amelyek közvetlenül névtérben (függvényen kívül) kerülnek deklarálásra mindig inicializálódnak a típusnak megfelelő alapértelmezett értékre

```
int foo [5] = { 16, 2, 77, 40, 12071 };
```

```
int bar [5] = { 10, 20, 30 };
```

```
int baz [5] = { };
```


- Méret megadása itt nem kötelező:

```
int foo [] = { 16, 2, 77, 40, 12071 };
```

- Universal initialization:

```
int foo[] { 10, 20, 30 };
```

Tömbök – elemek elérése

- A tömb elemeit a tömb nevének és az elem indexének a segítségével érhetjük el:
  - `name[index]`
  - Az indexelés 0-tól indul, méretnek nem megfelelő index megadása fordítási hibát nem okoz, azonban futás közbeni hibákat eredményezhet

	<code>foo[0]</code>	<code>foo[1]</code>	<code>foo[2]</code>	<code>foo[3]</code>	<code>foo[4]</code>
<code>foo</code>					

```
foo [2] = 75;  
x = foo[2];
```

- a `[]`-nek két használati esetét különböztetjük meg:
  - Tömb deklaráció
  - Tömb elemének elérése

```
int foo[5];
```

```
foo[2] = 75;
```

Tömbök – elemek elérése

```
// arrays example
#include <iostream>
using namespace std;

int foo [] = {16, 2, 77, 40, 12071};
int n, result=0;

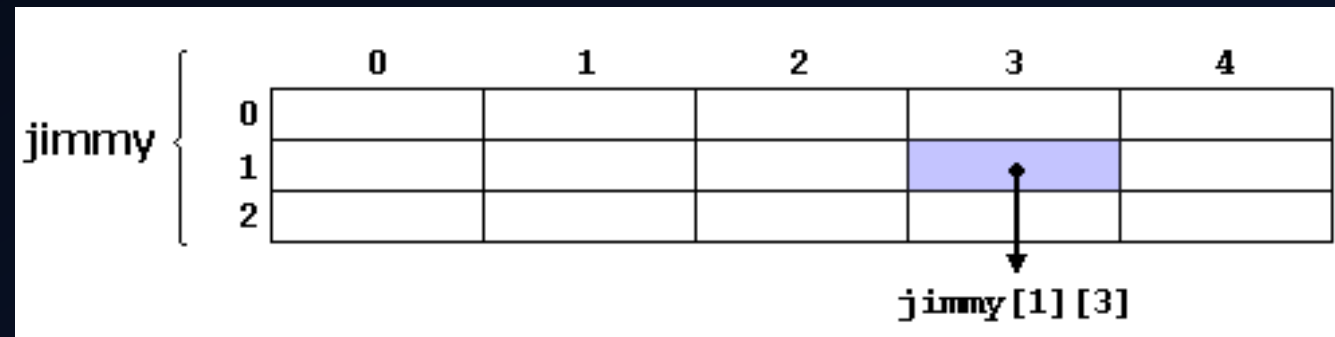
int main ()
{
    for ( n=0 ; n<5 ; ++n )
    {
        result += foo[n];
    }
    cout << result;
    return 0;
}
```

```
foo[0] = a;
foo[a] = 75;
b = foo [a+2];
foo[foo[a]] = foo[2] + 5;
```

Tömbök – többdimenziós tömbök

- „tömbök tömbje” – „arrays of arrays”
- Pl.: két dimenziós tömb egy táblázatként képzelhető el
  - Deklaráció: `int jimmy [3][5];`
  - Elem elérése: `jimmy[1][3]`
- `char century [100][365][24][60][60];` //kb. 3GB memória
- Többdimenziós tömb csak egy absztrakció

```
int jimmy [3][5];  
int jimmy [15];
```


Tömbök – többdimenziós tömbök

```
#define WIDTH 5
#define HEIGHT 3

int jimmy [HEIGHT][WIDTH];
int n,m;

int main ()
{
    for (n=0; n<HEIGHT; n++)
        for (m=0; m<WIDTH; m++)
        {
            jimmy[n][m]=(n+1)*(m+1);
        }
}
```

```
#define WIDTH 5
#define HEIGHT 3

int jimmy [HEIGHT * WIDTH];
int n,m;

int main ()
{
    for (n=0; n<HEIGHT; n++)
        for (m=0; m<WIDTH; m++)
        {
            jimmy[n*WIDTH+m]=(n+1)*(m+1);
        }
}
```

Tömbök – tömb paraméter

- A teljes tömb átadása helyett csak a memória címét adjuk át (gyorsabb, hatékonyabb)
- Egydimenziós tömb esetén a méretet nem adjuk meg
- Több dimenzió esetén az első dimenzió méretén kívül a többi megadása szükséges a fordító számára
  - `base_type[][depth][depth]`

```
void procedure (int myarray[][3][4]);
```

```
// arrays as parameters
#include <iostream>
using namespace std;

void printarray (int arg[], int length) {
    for (int n=0; n<length; ++n)
        cout << arg[n] << ' ';
    cout << '\n';
}

int main ()
{
    int firstarray[] = {5, 10, 15};
    int secondarray[] = {2, 4, 6, 8, 10};
    printarray (firstarray,3);
    printarray (secondarray,5);
}
```


Tömbök – tömb tároló

- A másolás lehetőségének korlátozása és a mutatók használatának nehézségei miatt a C++-ban létezik egy sablon tömb reprezentáció, továbbá a tömb mérete is elérhető így

```
#include <iostream>

using namespace std;

int main()
{
    int myarray[3] = {10,20,30};

    for (int i=0; i<3; ++i)
        ++myarray[i];

    for (int elem : myarray)
        cout << elem << '\n';
}
```

```
#include <iostream>
#include <array>
using namespace std;

int main()
{
    array<int,3> myarray {10,20,30};

    for (int i=0; i<myarray.size(); ++i)
        ++myarray[i];

    for (int elem : myarray)
        cout << elem << '\n';
}
```

Karakterláncok

- Szöveget reprezentálhatunk karaktertömbként is
  - `char foo [20];`
  - Konvenció szerint a karakter szekvenciákat a `'\0'` karakter zárja le

foo

H	e	l	l	o	\0													
---	---	---	---	---	----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

M	e	r	r	y		C	h	r	i	s	t	m	a	s	\0				
---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	--	--	--	--

Karakterláncok - inicializáció

- A tömböknél bemutatott módokon inicializálhatók a karakter szekvenciák is
- Közvetlenül sztring literálokkal is inicializálhatunk (ebben az esetben a null karakter automatikusan bekerül a végére)

```
char myword[] = { 'H', 'e', 'l', 'l', 'o', '\0' };  
char myword[] = "Hello";
```

- A tömbök korlátozásai miatt deklaráció után, másik utasításban nem rendelhetünk a változóhoz értéket. Az alábbi utasítások érvénytelenek:

```
myword = "Bye";  
myword[] = "Bye";  
myword = { 'B', 'y', 'e', '\0' };
```

- A tömbökhöz hasonlóan az egyes elemek elérhetők az indexükkel:

```
myword[0] = 'B';  
myword[1] = 'y';  
myword[2] = 'e';  
myword[3] = '\0';
```

Karakterláncok és sztringek

- C++-ban bevezetésre került a `string` típus
- A programokban mind a két megközelítés használható
- A karakter szekvenciák implicit átalakíthatók sztringre, illetve a sztringek is karakter szekvenciára

```
// strings and NTCS:
#include <iostream>
#include <string>
using namespace std;

int main ()
{
    char question1[] = "What is your name? ";
    string question2 = "Where do you live? ";
    char answer1 [80];
    string answer2;
    cout << question1;
    cin >> answer1;
    cout << question2;
    cin >> answer2;
    cout << "Hello, " << answer1;
    cout << " from " << answer2 << "!\n";
    return 0;
}
```

```
char myntcs[] = "some text";
string mystring = myntcs; // convert c-string to string
cout << mystring;         // printed as a library string
cout << mystring.c_str(); // printed as a c-string
```

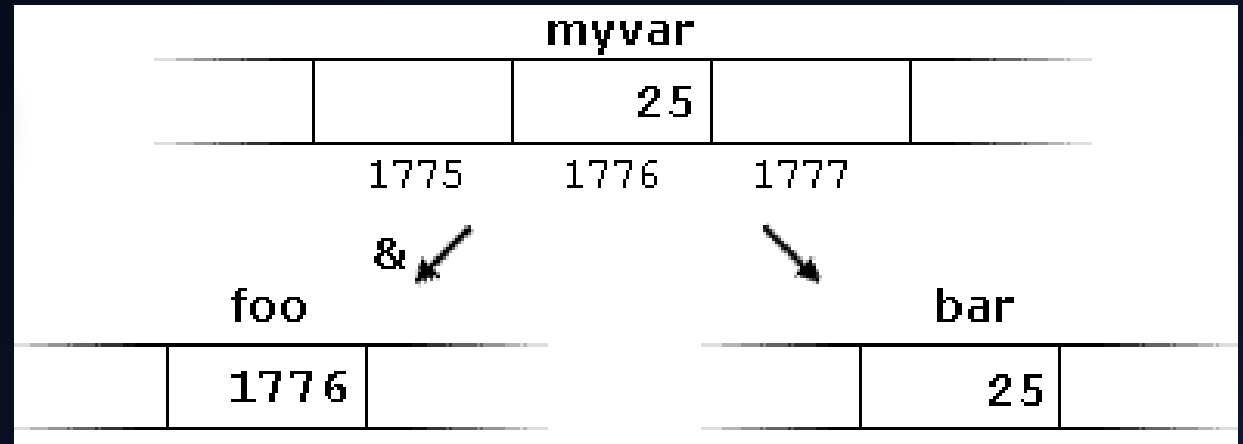
Mutatók (pointers)

- Az eddigi példákban a különböző változók olyan memória területeket jelentettek, amelyekre a nevükkel hivatkozhattunk
- A program számára a memória egymást követő memória cellákból épül fel, mindegyik 1 byte méretű és egyedi címmel rendelkezik
- Minden memória cella beazonosítható az egyedi címe alapján
- Amikor egy változót deklarálunk, akkor a változó számára szükséges memória lefoglalásra kerül egy meghatározott memória területen
- A memória-kezelés részletei a futtató környezetre vannak bízva (pl. az operációs rendszer dönti el, hogy pontosan melyik blokkokat foglalja le a program a változók számára)
- Futásidőben elérhetjük az egyes változók konkrét memóriacímét a mutatók segítségével

Mutatók – címképző operátor (address-of)

- Egy változó címét neve elé írt címképző operátor (&) segítségével kérhetjük le
- A változót, amiben a címet tároljuk mutatónak nevezzük

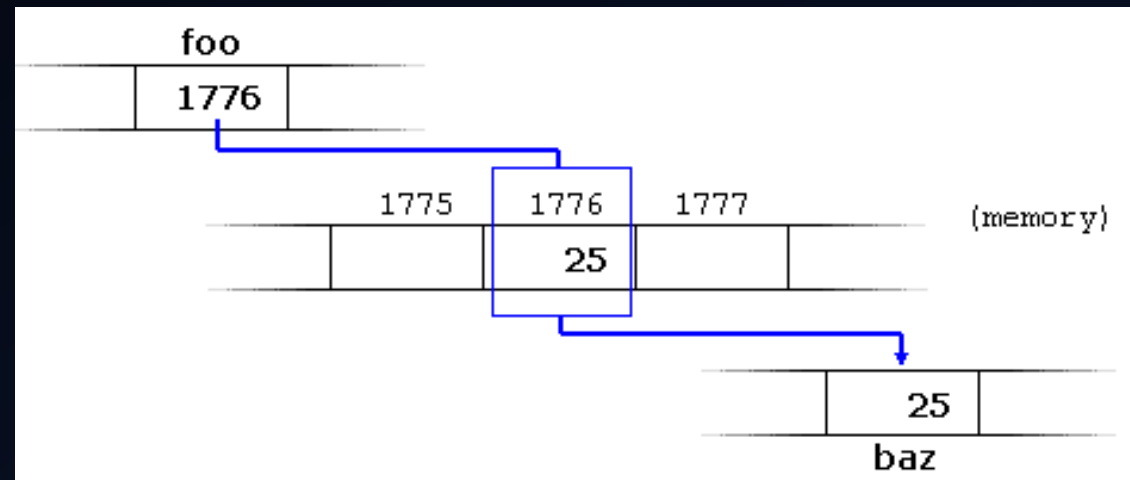
```
myvar = 25;  
foo = &myvar;  
bar = myvar;
```


Mutatók – dereferencia (dereference) operátor

- A mutató segítségével elérhető a mutatott változó értéke (value pointed to by) a * operátor segítségével

```
baz = *foo;
```


- A címképző és a dereferencia operátorok komplementer jelentéssel bírnak: a címképző operátorral lekért cím által mutatott érték a dereferencia operátorral olvasható ki

Mutatók – mutató deklarálása

- A mutató deklarálásakor meg kell adni a mutatott érték típusát
  - `type * name;`

```
// my first pointer
#include <iostream>
using namespace std;

int main ()
{
    int firstvalue, secondvalue;
    int * mypointer;

    mypointer = &firstvalue;
    *mypointer = 10;
    mypointer = &secondvalue;
    *mypointer = 20;
    cout << "firstvalue is " << firstvalue << '\n';
    cout << "secondvalue is " << secondvalue << '\n';
    return 0;
}
```


Mutatók – mutatók deklarálása

```
// more pointers
#include <iostream>
using namespace std;

int main ()
{
    int firstvalue = 5, secondvalue = 15;
    int * p1, * p2;

    p1 = &firstvalue; // p1 = address of firstvalue
    p2 = &secondvalue; // p2 = address of secondvalue
    *p1 = 10;          // value pointed to by p1 = 10
    *p2 = *p1;         // value pointed to by p2 = value pointed to by p1
    p1 = p2;           // p1 = p2 (value of pointer is copied)
    *p1 = 20;          // value pointed to by p1 = 20

    cout << "firstvalue is " << firstvalue << '\n';
    cout << "secondvalue is " << secondvalue << '\n';
    return 0;
}
```

Mutatók – mutatók és tömbök

- Egy tömb mindig implicit konvertálható egy megfelelő típusú mutatóra, ilyenkor a mutató a tömb első elemére mutat
- A mutatók beállíthatók másik címre, a tömbök viszont nem
- A mutatókkal is végezhetünk aritmetikai műveleteket

```
// more pointers
#include <iostream>
using namespace std;

int main ()
{
    int numbers[5];
    int * p;
    p = numbers;  *p = 10;
    p++;  *p = 20;
    p = &numbers[2];  *p = 30;
    p = numbers + 3;  *p = 40;
    p = numbers;  *(p+4) = 50;
    for (int n=0; n<5; n++)
        cout << numbers[n] << ", ";
    return 0;
}
```

Mutatók - inicializáció

- A mutatók a definiálással egy időben inicializálhatók is

```
int myvar;  
int * myptr = &myvar;
```

A mutatók inicializálhatók egy változó címére vagy közvetlenül egy másik mutató értékére

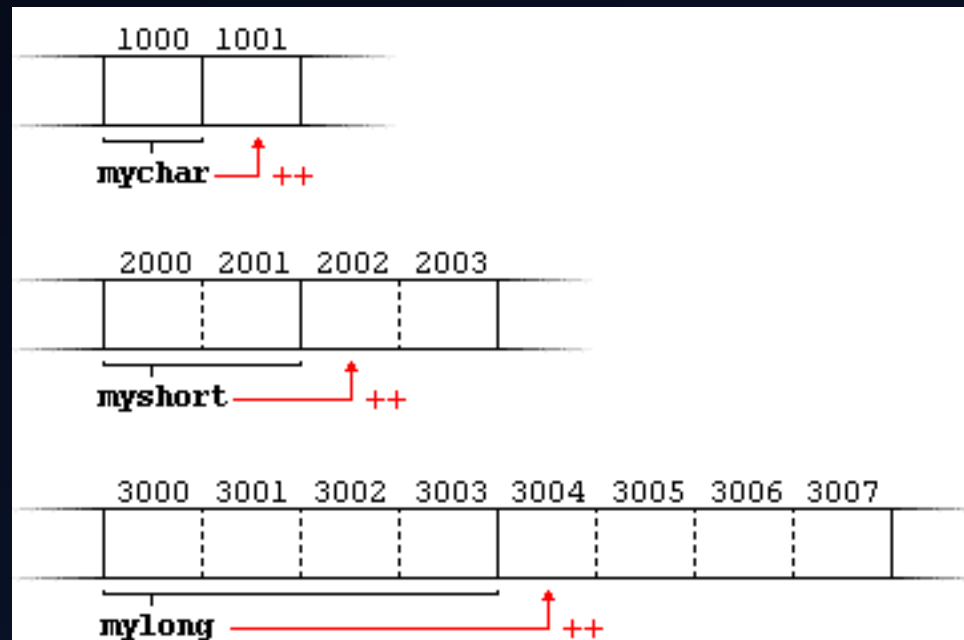
```
int myvar;  
int *foo = &myvar;  
int *bar = foo;
```

Mutatók – mutató aritmetika

- A mutatókkal csak összeadás és kivonás műveleteket végezhetünk, a többi nem értelmezett
- Mindkét művelet viselkedése a mutató által mutatott változó típusának méretétől függ, a mérettől függően tudjuk a címet növelni vagy csökkenteni (a következő vagy megelőző adott típusú elemre módosul a mutató)

```
char *mychar;  
short *myshort;  
long *mylong;
```

```
++mychar;  
++myshort;  
++mylong;
```


Mutatók – mutató aritmetika

- A műveletek során figyelni kell az operátor precedenciára
- A postfix (pl.: increment, decrement) operátoroknak nagyobb a precedenciájuk mint a prefix operátoroknak (pl. dereferencia)
- Javasolt a megfelelő zárójelezésekkel egyértelműsíteni a kifejezéseket

```
*p++    // same as *(p++): increment pointer, and dereference unincremented address
*++p    // same as *(++p): increment pointer, and dereference incremented address
++*p    // same as ++(*p): dereference pointer, and increment the value it points to
(*p)++  // dereference pointer, and post-increment the value it points to
```

Mutatók – mutatók és konstansok

- A mutatón keresztül elérhető és módosítható a mutatott érték
- Előfordulhat olyan helyzet, amikor csak olvasni engedjük az értéket, de módosítani nem, ilyenkor használhatjuk a `const` kulcsszót

```
int x;  
int y = 10;  
const int * p = &y;  
x = *p;           // ok: reading p  
*p = x;           // error: modifying p, which is const-qualified
```

Mutatók – mutatók és konstansok

- Konstans elemekre mutató mutatók jól használhatók függvény paraméterek esetében:
  - nem konstans esetben a függvény módosíthatja az értéket
  - konstans esetben viszont nem, így elkerülhetünk nem kívánt mellékhatásokat
  - (persze van olyan helyzet, amikor pont azt szeretnénk, hogy módosítson a függvény...)
- A mutatók ebben az esetben továbbra is módosíthatók

```
// pointers as arguments:
#include <iostream>
using namespace std;

void increment_all (int* start, int* stop)
{
    int * current = start;
    while (current != stop) {
        ++(*current); // increment value pointed
        ++current;    // increment pointer
    }
}

void print_all (const int* start, const int* stop)
{
    const int * current = start;
    while (current != stop) {
        cout << *current << '\n';
        ++current;    // increment pointer
    }
}

int main ()
{
    int numbers[] = {10,20,30};
    increment_all (numbers,numbers+3);
    print_all (numbers,numbers+3);
    return 0;
}
```

Mutatók – mutatók és konstansok

- Konstansok segítségével elérhetjük azt is, hogy se a mutatót se a mutatott értéket ne tudjuk módosítani

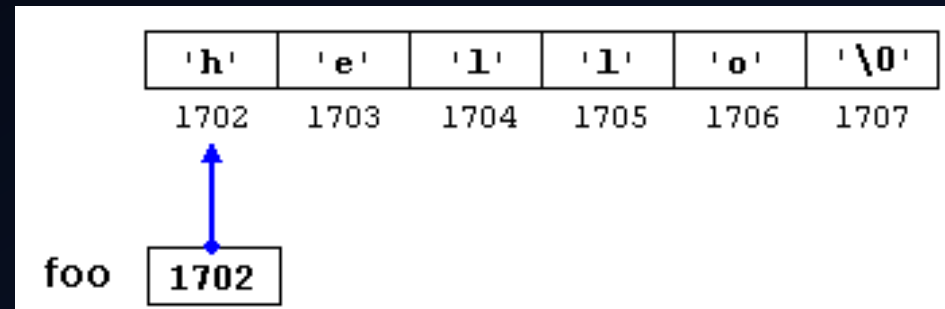
```
int x;  
    int *      p1 = &x;  // non-const pointer to non-const int  
const int *    p2 = &x;  // non-const pointer to const int  
    int * const p3 = &x;  // const pointer to non-const int  
const int * const p4 = &x; // const pointer to const int
```


Mutatók – mutatók és sztring literálok

- A sztring literálok null-terminált karakter szekvenciák
- A sztring literál egy megfelelő típusú tömb, ami a karaktereket tartalmazza, mindegyik elem típusa `const char`, mivel a literálok nem módosíthatók

```
const char * foo = "hello";
```


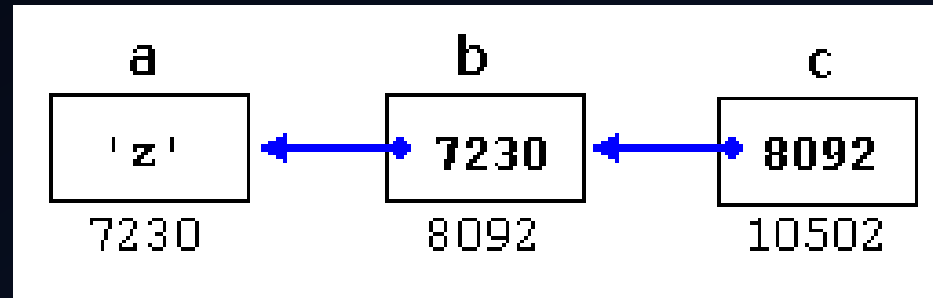
- A mutató ilyenkor karakterek szekvenciájára mutat és a segítségével elérhetők a karakterek hasonlóan, mint a karaktertömbök esetén

```
*(foo+4);  
foo[4];
```

Mutatók – mutatók mutatókra

- Lehetőség van olyan mutatókat is kezelni, amik másik mutatókra mutatnak, ilyenkor a mutató deklarációban kell növelni a *-ok számát

```
char a;  
char * b;  
char ** c;  
a = 'z';  
b = &a;  
c = &b;
```


- A példában a c változó három szinten használható:
  - c – típusa char**, értéke 8092, ami a b változó címe
  - *c – típusa char*, értéke 7230, ami a b változó értéke, ami az a változó címe
  - **c – típusa char, értéke 'z', ami az a változó értéke

Mutatók – void mutatók

- `void*` típusú mutató speciális tulajdonságokkal rendelkezik:
  - `void` a típus hiányát jelenti
  - `void*` olyan értékre mutat, aminek nincs típusa (nem meghatározott a mérete és a dereferencia tulajdonságai sem)
- az ilyen mutatók tetszőleges típusú változókra mutathatnak
- hátránya, hogy mivel nem ismert a típus így közvetlenül nem működik a dereferencia, explicit konvertálni kell a megfelelő típusra a mutatót

```
// increaser
#include <iostream>
using namespace std;

void increase (void* data, int psize)
{
    if ( psize == sizeof(char) )
    { char* pchar; pchar=(char*)data; ++(*pchar); }
    else if (psize == sizeof(int) )
    { int* pint; pint=(int*)data; ++(*pint); }
}

int main ()
{
    char a = 'x';
    int b = 1602;
    increase (&a,sizeof(a));
    increase (&b,sizeof(b));
    cout << a << ", " << b << '\n';
    return 0;
}
```

Mutatók – érvénytelen és null mutatók

- a gyakorlatban a mutatók tetszőleges memória címre mutathatnak, olyanokra is, amik esetleg nem tartalmaznak értelmes értéket
- ilyenek lehetnek a nem inicializált mutatók, illetve egy tömb nem létező elemére mutató mutatók (pl. a tömb méretein kívül eső)

```
int * p;                // uninitialized pointer (local variable)

int myarray[10];
int * q = myarray+20;    // element out of bounds
```

- az ilyen mutatók fordítási hibát nem okoznak, azonban futás közben nem várt viselkedés, illetve hibák jöhetnek elő (főleg, amikor dereferencia operátort alkalmaznánk)
- előfordul olyan eset, amikor olyan mutatóra van szükségünk, ami explicit nem mutat sehova, ilyenkor alkalmazhatjuk a null mutatókat (null pointer)

```
int * p = 0;
int * q = nullptr;
int * r = NULL;
```

Mutatók – függvény mutatók

- lehetőség van függvényekre mutató mutatók létrehozására
- ez akkor hasznos ha egy másik függvénynek paraméterként szeretnénk átadni egy függvényt
- a deklaráció hasonló a sima függvényekhez, annyi különbséggel, hogy ebben az esetben a név zárójelek között van és megelőzi egy *

```
// pointer to functions
#include <iostream>
using namespace std;

int addition (int a, int b)
{ return (a+b); }

int subtraction (int a, int b)
{ return (a-b); }

int operation (int x, int y, int (*functocall)(int,int))
{
    int g;
    g = (*functocall)(x,y);
    return (g);
}

int main ()
{
    int m,n;
    int (*minus)(int,int) = subtraction;

    m = operation (7, 5, addition);
    n = operation (20, m, minus);
    cout <<n;
    return 0;
}
```

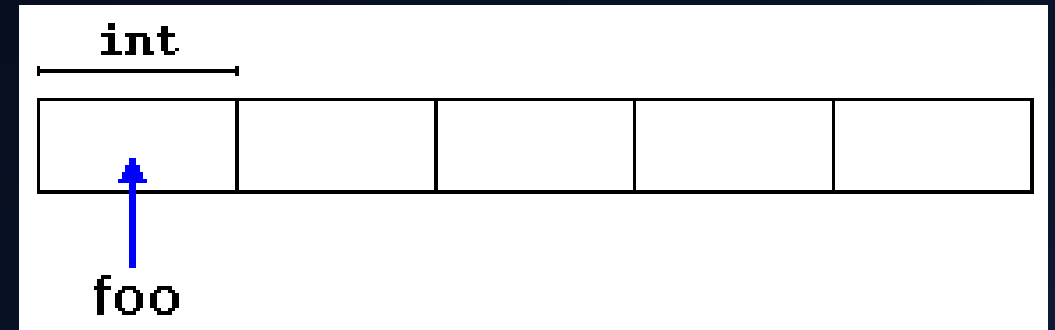
Dinamikus memória

- eddig memóriát egyszerű változókon keresztül használtunk, ami fordítási időben ismert volt
- egyéb esetekben szükségünk van dinamikus memória foglalási megoldásokra is, hogy futásidőben tudjuk a szükséges memóriát lefoglalni és használni
- pl. a dinamikusan lefoglalandó memória mérete egy a felhasználó által bevitt értéktől függ
- a C++-ban elsősorban a `new` és `delete` kulcsszavak segítségével kezeljük a dinamikus memóriát

Dinamikus memória – new, new[ ]

- dinamikus memória lefoglalása a new kulcsszó segítségével lehetséges, meg kell adni utána a típust és ha elemek sorozata számára foglalunk (tömb) memóriát akkor a []-t is
  - `pointer = new type`
  - `pointer = new type [number_of_elements]`
- az utasítás a lefoglalt memória kezdetére mutató mutatóval tér vissza

```
int * foo;  
foo = new int [5];
```


Dinamikus memória – new, new[ ]

- a dinamikus tömb foglalás esetén a méretnek nem szükséges konstans kifejezésnek lenni, a program futása közben határozhatjuk meg dinamikusan, hogy mekkora legyen a mérete
- további különbség, hogy dinamikus esetben a memória a program számára elérhető memória kupacról (memory heap) foglalódik, a memória véges erőforrás, előfordulhat, hogy a foglalás nem sikerül:
  - kivételt dob a program, amit kezelhetünk (ez az ajánlott módszer, a kivételekről később lesz szó),
  - nothrow kulcsszó használatával nem dob kivételt a program, hanem null mutatóval tér vissza a new

```
int * foo;  
foo = new (nothrow) int [5];  
if (foo == nullptr) {  
    // error assigning memory. Take measures.  
}
```


Dinamikus memória – delete, delete[]

- a dinamikusan lefoglalt memória felszabadítására használhatjuk a delete kulcsszót
  - delete pointer; - egy a new-val lefoglalt elemet szabadít fel
  - delete[] pointer; - egy a new-val és []-el foglalt elemek tömbjét szabadítja fel
- a delete paramétere vagy egy mutató, amit egy new utasítás adott vissza vagy egy null mutató

```
// rememb-o-matic
#include <iostream>
#include <new>
using namespace std;

int main ()
{
    int i,n;
    int * p;
    cout << "How many numbers would you like to type? ";
    cin >> i;
    p= new (nothrow) int[i];
    if (p == nullptr)
        cout << "Error: memory could not be allocated";
    else
    {
        for (n=0; n<i; n++)
        {
            cout << "Enter number: ";
            cin >> p[n];
        }
        cout << "You have entered: ";
        for (n=0; n<i; n++)
            cout << p[n] << ", ";
        delete[] p;
    }
    return 0;
}
```

Adat struktúrák (data structures)

- Egy struktúra különböző adat elemek csoportja, amit egy névvel jelölünk
- a struktúra elemei (members) lehetnek különböző típusúak és méretűek
  - type_name: a struktúra típus neve
  - member_type: adattag típusa
  - member_name: adattag neve
  - object_name: struktúra típusú változók nevei (opcionális)

```
struct type_name {  
    member_type1 member_name1;  
    member_type2 member_name2;  
    member_type3 member_name3;  
    .  
    .  
    .  
} object_names;
```

```
struct product {  
    int weight;  
    double price;  
} ;  
  
product apple;  
product banana, melon;
```

```
struct product {  
    int weight;  
    double price;  
} apple, banana, melon;
```

Adat struktúrák

- egy struktúra típushoz létrehozhatunk több objektumot is
- a létrehozott adott struktúra típusú változók (objektumok) segítségével elérhetők az egyes adattagok

```
// example about structures
#include <iostream>
#include <string>
#include <sstream>
using namespace std;

struct movies_t {
    string title;
    int year;
} mine, yours;

void printmovie (movies_t movie);

int main ()
{
    string mystr;

    mine.title = "2001 A Space Odyssey";
    mine.year = 1968;

    cout << "Enter title: ";
    getline (cin,yours.title);
    cout << "Enter year: ";
    getline (cin,mystr);
    stringstream(mystr) >> yours.year;

    cout << "My favorite movie is:\n ";
    printmovie (mine);
    cout << "And yours is:\n ";
    printmovie (yours);
    return 0;
}

void printmovie (movies_t movie)
{
    cout << movie.title;
    cout << " (" << movie.year << ")\n";
}
```

```
// array of structures
#include <iostream>
#include <string>
#include <sstream>
using namespace std;

struct movies_t {
    string title;
    int year;
} films [3];

void printmovie (movies_t movie);

int main ()
{
    string mystr;
    int n;

    for (n=0; n<3; n++)
    {
        cout << "Enter title: ";
        getline (cin,films[n].title);
        cout << "Enter year: ";
        getline (cin,mystr);
        stringstream(mystr) >> films[n].year;
    }

    cout << "\nYou have entered these movies:\n";
    for (n=0; n<3; n++)
        printmovie (films[n]);
    return 0;
}

void printmovie (movies_t movie)
{
    cout << movie.title;
    cout << " (" << movie.year << ")\n";
}
```

Adat struktúrák – mutatók struktúrákra

- a struktúra típusokra is hozhatók létre mutatók a megszokott módon
- struktúra típusú változókra mutató mutatókkal a . helyett a -> operátort használhatjuk az adattagok elérésére

Expression	What is evaluated	Equivalent
a.b	Member b of object a	
a->b	Member b of object pointed to by a	(*a).b
*a.b	Value pointed to by member b of object a	*(a.b)

```
// pointers to structures
#include <iostream>
#include <string>
#include <sstream>
using namespace std;

struct movies_t {
    string title;
    int year;
};

int main ()
{
    string mystr;

    movies_t amovie;
    movies_t * pmovie;
    pmovie = &amovie;

    cout << "Enter title: ";
    getline (cin, pmovie->title);
    cout << "Enter year: ";
    getline (cin, mystr);
    (stringstream) mystr >> pmovie->year;

    cout << "\nYou have entered:\n";
    cout << pmovie->title;
    cout << " (" << pmovie->year << ")\n";

    return 0;
}
```

Adat struktúrák – struktúrák egymásba ágyazása

- struktúrák tartalmazhatnak más struktúrákat is
- a beágyazott struktúrák adattagjainak az elérése az előbbi szintaktika láncolásával oldható meg

```
struct movies_t {  
    string title;  
    int year;  
};  
  
struct friends_t {  
    string name;  
    string email;  
    movies_t favorite_movie;  
} charlie, maria;  
  
friends_t * pfriends = &charlie;  
  
charlie.name;  
maria.favorite_movie.title;  
charlie.favorite_movie.year;  
pfriends->favorite_movie.year;
```

Egyéb adat típusok – típus aliaszok (type aliases)

- egy típusnak adhatunk egy másik nevet, amivel beazonosítható
- régebbi C szintaktika:

```
typedef char C;  
typedef unsigned int WORD;  
typedef char * pChar;  
typedef char field [50];
```

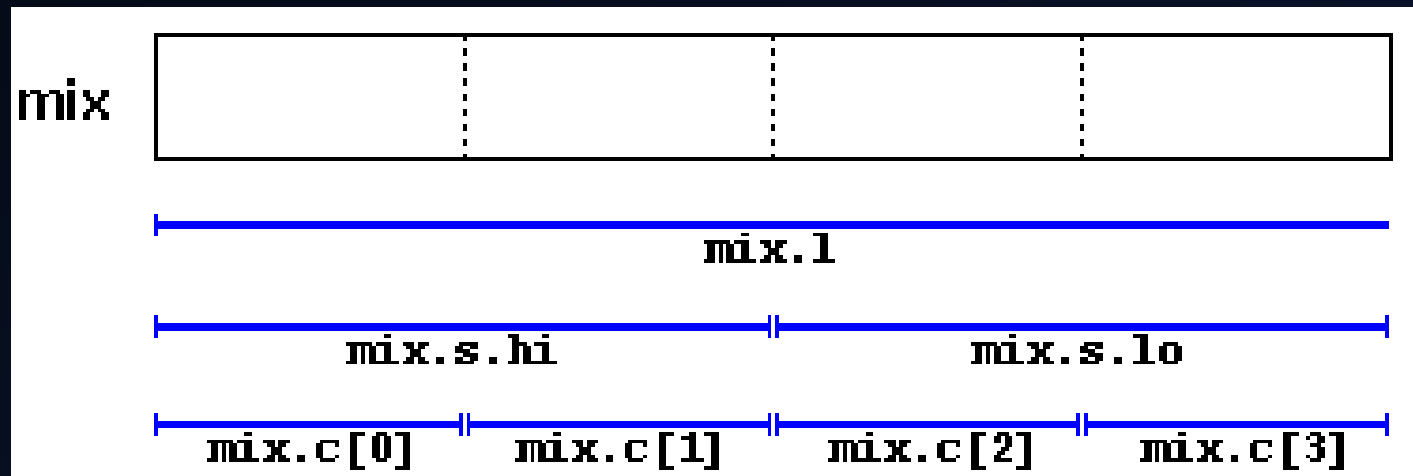
- újabb C++ szintaktika:

```
using C = char;  
using WORD = unsigned int;  
using pChar = char *;  
using field = char [50];
```

Egyéb adat típusok - union

- az union típus lehetővé teszi, hogy egy memória területet különböző adat típusokon keresztül érjünk el, a deklaráció a struktúrákhoz hasonló, de funkcionálisan teljesen különböznek
- egy union mérete mindig a legnagyobb méretű adattagjának a méretével egyezik meg

```
union mix_t {  
    int l;  
    struct {  
        short hi;  
        short lo;  
    } s;  
    char c[4];  
} mix;
```


Egyéb adat típusok - enum

- enum típus (enumerated type) egyedi azonosítókat definiál, mint lehetséges értékek (enumerators), az ilyen típusokból létrejött változók ezeket az értékeket vehetik csak fel
- a lehetséges értékek implicit konvertálhatók int típusra
- ha nincs másképp megadva, akkor az alapértelmezett 0 értékről indul, de explicit megadhatunk más értékeket is

```
enum type_name {  
    value1,  
    value2,  
    value3,  
    .  
    .  
} object_names;
```

```
enum colors_t {black, blue, green, cyan, red, purple, yellow, white};
```

```
mycolor = blue;  
if (mycolor == green) mycolor = red;
```

```
enum months_t { january=1, february, march, april,  
                may, june, july, august,  
                september, october, november, december} y2k;
```